

Vergaderjaar 2009–2010

31 143

Deltaplan inburgering

Nr. 72

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR WONEN, WIJKEN EN INTEGRATIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 november 2009

Brief van de Naar aanleiding van een aantal toezeggingen die ik aan de Kamer heb gedaan en het verzoek van de commissie voor Wonen, Wijken en Integratie d.d. 4 november (kenmerk 2009Z19854/2009D53932) om te reageren op een aantal publicaties die betrekking hebben op de kwaliteit en kosten van inburgering wil ik u hierbij informeren over: het kostenvergelijkingsonderzoek van de gemeente Amsterdam, het persoonlijk inburgeringsbudget, een tweetal recente Volkskrant-artikelen en het onderzoek van de Rekenkamer Den Haag naar de resultaten van inburgering.

Kostenvergelijkingsonderzoek inburgering Amsterdam

In aansluiting op de reeds toegezonden tussenrapportage (TK 2008–2009, 31 143, nr. 56) ontvangt u hierbij het eindresultaat van het kostenvergelijkingsonderzoek inburgering, dat in opdracht van de gemeente Amsterdam door het bureau SGBO/BMC is uitgevoerd.¹

Met het toezenden van deze rapportage voldoe ik aan de toezegging die ik bij het algemeen overleg d.d. 19-2-2009 (TK 2008–2009, 31 143, nr. 40) heb gedaan.

De bijgevoegde eindrapportage bevat een kostenvergelijking van de gemeenten Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Haarlem en Haarlemmermeer. Het is prematuur om aan de hand van dit onderzoek bij zes gemeenten al algemene inhoudelijke conclusies te trekken. De uitkomsten van dit onderzoek zal ik wel meenemen bij de evaluatie van de Wet inburgering, waarin ook het kostenaspect van de inburgeringsvoorzieningen een plaats zal krijgen. Daarbij zal zeker de verhouding tussen cursuskosten en uitvoeringskosten nader worden onderzocht. Zoals bekend streef ik er naar om deze evaluatie voor de zomer van 2010 aan de Kamer aan te bieden.

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

Persoonlijk inburgeringsbudget

Met deze brief wil ik tevens voldoen aan mijn toezegging bij de behandeling van het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet inburgering (vrijwillige inburgering, persoonlijk inburgeringsbudget en harmoniseren handhavingstermijnen (31 791) d.d. 25-6-2009 (Handelingen TK 2008–2009, nr. 100, pag. 7909–7931), om u vóór de publicatie van de betreffende wetswijziging te informeren aan de eisen die ik wil stellen aan de inzet van een persoonlijk inburgeringsbudget.

In het hierboven genoemde wetsvoorstel wordt geregeld dat de inburgeringsplichtige of vrijwillige inburgeraar (hierna: inburgeraar) die daarom verzoekt, de (duale) inburgeringsvoorziening, de inburgeringscomponent van de gecombineerde voorziening, dan wel de taalkennisvoorziening aangeboden krijgt in de vorm van een persoonlijk inburgeringsbudget.

In het Besluit inburgering worden nadere regels gesteld over de toepassing van het persoonlijk inburgeringsbudget en over de onderlinge relatie tussen het college van burgemeester en wethouders, de inburgeraar en de taalaanbieder. Hiertoe is een wijzigingsbesluit van het Besluit inburgering opgesteld dat tegelijk met bovengenoemde wetsvoorstel tot wijziging van de Wet inburgering naar verwachting op 1 januari 2010 in werking zal treden.

Allereerst dient het college, hoewel de inburgeraar in beginsel zelf op zoek gaat een inburgeringsprogramma dat past bij zijn voorkeur en ambities, de inburgeraar te begeleiden bij de keuze voor een bepaalde taalaanbieder en bij de vormgeving van het programma.

Het programma behoeft daarnaast goedkeuring van het college, omdat het geschikt moet zijn om toe te leiden naar het inburgeringsexamen dan wel het staatsexamen Nederlands als tweede taal I of II of geschikt moet zijn als een taalkennisvoorziening, ondersteunend aan een mbo-opleiding 1 of 2. De inburgeraar kan het inburgeringsprogramma inkopen bij een aanbieder met of zonder keurmerk. Voordat de goedkeuring wordt gegeven ligt het voor de hand dat de gemeente kijkt naar de kwaliteit en de prestaties van de geselecteerde aanbieder, mede ter bescherming van de inburgeraar en van de gemeente zelf. Indien daar redenen voor zijn, onthoudt de gemeente bedoelde goedkeuring. Op deze wijze meen ik voldoende waarborgen in te bouwen voor de kwaliteit van de programma's die worden ingekocht met een persoonlijk inburgeringsbudget.

Tenslotte dient de gemeenteraad in de verordening te bepalen wie de overeenkomst met de taalaanbieder afsluit; de inburgeraar, het college, of de inburgeraar en het college gezamenlijk. De gemaakte keuze geldt voor alle inburgeraars van de gemeente. Uit de innovatietrajecten in een zevental gemeenten blijkt dat de keuzevrijheid met betrekking tot het afsluiten van de overeenkomst in de praktijk wenselijk is. Verschillende aspecten kunnen hierbij een rol spelen:

- de gemeentelijke werkprocessen;
- het aantal inburgeraars aan wie de gemeente een persoonlijk inburgeringsbudget denkt te zullen aanbieden;
- de administratieve lasten;
- inhoudelijke overwegingen;
- de mate waarin de eigen verantwoordelijkheid bij de inburgeraar wordt gelegd.

De bekostiging van het persoonlijk inburgeringsbudget verloopt voor de gemeente op dezelfde wijze als bij een «gewone» inburgeringsvoorziening. Het persoonlijk inburgeringsbudget komt niet in handen van de

inburgeraar. De gemeente betaalt de facturen voor het programma rechtstreeks aan de taalaanbieder.

De Volkskrant-artikelen «Allochtoon leert geen correct Nederlands op cursus» en «Taal spreken geeft vertrouwen» van vrijdag 23 oktober 2009.

Het stelsel van inburgering is een uitgebalanceerd stelsel waarbij inburgeraars op verschillende manieren aan de inburgeringsplicht kunnen voldoen. Ook voor vrijwillige inburgeraars staan dezelfde mogelijkheden open.

Gemeenten bepalen in overleg met de inburgeraar welke vorm van examen, het inburgeringsexamen, het Staatsexamen NT2 of de taalkennisvoorziening, het beste aansluit bij de wensen en vermogens van de inburgeraar. Vervolgens bepaalt de gemeente in overleg met de onderwijsinstellingen op welke wijze de inburgeraar het beste op het gekozen examen kan worden voorbereid.

Daar zijn door mij geen richtlijnen voor opgesteld. De eindtermen voor taal zijn door mij goedgekeurd. Maar de wijze waarop de inburgeraar wordt voorbereid op het voldoen aan de eindtermen is de zaak van de gemeente én van de onderwijsinstelling. Die voorbereiding moet zo breed mogelijk zijn. Mijn inziens zou het leren van grammatica dus ook niet afhankelijk moeten zijn van een examen, maar een onderdeel moeten uitmaken van deze brede voorbereiding.

Zo ben ik blij met het voorbeeld van de gemeente Enschede die door het opzetten van «Power-centra» een manier heeft ontwikkeld om ook moeilijk bereikbare vrijwillige inburgeraars te laten participeren in de Nederlandse samenleving en de Nederlandse taal te leren.

Ik kan niet anders doen dan de woorden van wethouder Marja Heerkens uit Breda die in het artikel van de Volkskrant wordt geciteerd, te herhalen: »Het gaat niet alleen om het papiertje. We moeten voor de inburgeraar een taalomgeving creëren. Het inburgeringsexamen is een onderdeel van het uiteindelijke doel: meedoen, participatie».

Rapport Rekenkamer Den Haag

Met belangstelling heb ik kennisgenomen van het onderzoek van de Rekenkamer Den Haag naar de resultaten van het inburgeringsbeleid. Ik vind het een goede zaak dat op lokaal niveau de uitvoeringspraktijk en de effecten van inburgering kritisch worden gevolgd. Het toont het grote belang van een goede inburgering aan. Het is niet aan mij om in dit stadium inhoudelijk in te gaan op de uitkomsten van dit onderzoek. Deze inhoudelijke discussie dient eerst en vooral gevoerd te worden tussen het College van B&W en de Gemeenteraad van Den Haag.

De minister voor Wonen, Wijken en Integratie,
E. E. van der Laan